

NIEUWSBRIEF

Stap 3 van formatief evalueren: feedback geven en ontvangen

Feedback geven

We geven en ontvangen dagelijks veel feedback. Hoe zorgen we ervoor dat die feedback ook daadwerkelijk leidt tot een volgende stap in het leerproces?

Peer-feedback

Peer-feedback moet aangeleerd en begeleid worden door de leerkracht, bijvoorbeeld met protocollen en het bespreken van verantwoordelijkheden. Tip: gebruik het pictogram 'delen met de groep' van het Vernieuwde Ronde Model om het een vaste plek in de groep te geven.

Tips en tops 'bewaren'

Het geven en ontvangen van feedback is een essentieel onderdeel van het leerproces. Waar bewaren we die 'gouden' tips en tops om het proces in beeld te brengen?

Bijvoorbeeld door het op een 'geeltje' te schrijven om op het (bewijs)werk te plakken of ruimte op een bladzijde in het werkschrift te reserveren voor het noteren en reageren op tips/tops.

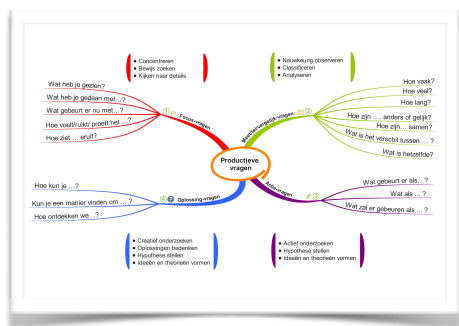

Wat is effectieve feedback?

Om leerlingen te begeleiden van de huidige leersituatie naar de gewenste leerdoelen, kunnen leerkrachten feedback geven die het leerproces stimuleert en het denken van leerlingen activeert. Er moeten drie vragen beantwoord worden:

- 1) waar ga ik naartoe?
- 2) waar ben ik nu?
- 3) welke stappen moet ik zetten?

Deze feedback kan op vier niveaus worden gegeven: taakniveau, procesniveau, zelfregulatie niveau en zelfniveau. Op het taakniveau wordt er gekeken hoe de taak is uitgevoerd en wat de doelen zijn. De feedback op het procesniveau benadrukt welke strategieën nodig zijn en welke vooruitgang er wordt geboekt. Zelfregulatie betreft het monitoren van het eigen leerproces. Het is de kennis en het begrip om te weten wat je doet en te bepalen wat de volgende stap is. Hierbij begeleidt de leerkracht de leerlingen om zichzelf te leren beoordelen. Bij het zelfniveau wordt de feedback op de persoon gericht, deze 'positieve waardering' bevat vaak geen

Vragen stellen

Vragen die gesteld worden moeten het *denken zichtbaar maken* door denktijd te geven, waarin alle leerlingen kennis kunnen delen en uitwisselen. Bijvoorbeeld met stellingen, herformuleren, samenvatten en verklaren. Daarbij is vooral de manier van luisteren essentieel, *evaluatief luisteren* benadrukt een nieuwsgierigheid naar het denkproces achter het antwoord.

Tip: gebruik de denksleutels om 'out of de box' te leren denken.

informatie om te leren en verzwakt feedback die gericht is op taak-, proces- of zelfregulatie niveau. Effectieve feedback ondersteunt het ontwikkelen van een 'growth mindset', die het leren van fouten stimuleert door positieve overtuiging op successen en mislukkingen te bevorderen. Feedback moet kort en krachtig zijn en gekoppeld worden aan de leerdoelen en succescriteria die (gezamenlijk) zijn opgesteld.

Feedback in de dagelijkse onderwijspraktijk

Het ontwikkelen van een feedbackcultuur is niet iets dat zich alleen bij de leerlingen afspeelt... juist de manier waarop leerkrachten van en met elkaar leren bepaalt de leercultuur in de school. Het gaat om gedeelde verantwoordelijk en samenwerkend leren, waarbij evaluaties van en door anderen een belangrijke rol spelen. Het gebruiken van actieve werkvormen, aandacht voor leren leren en autonomie zijn belangrijk bij het implementeren van formatief evalueren in de dagelijkse onderwijspraktijk. Er moet tijd en ruimte gemaakt worden om (het onderwijs) samen te ontwikkelen, zowel voor leerkrachten als leerlingen.

Bespreek eens met een groep wat 'evalueren om te leren' voor jou betekent! Wie zijn er betrokken bij de evaluaties? Welke feedback wordt er gegeven? Waar leggen we dat proces vast? Wanneer krijgen of vragen we feedback? Wat betekent die feedback voor de volgende stap in het leerproces? Hoe ontvang je feedback?

